

Στερεότυπα και Ασυνείδητες Προκαταλήψεις

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται ορισμένα παραδείγματα προκαταλήψεων.

Όρος	Εξήγηση
κανοτισμός/Αρτιμελισμός (Ableism), Μισαναπηρισμός (Disableism)	Αναφέρεται στην αξιολόγηση των ανθρώπων με βάση τις ικανότητές τους. Διάκριση εις βάρος των ατόμων που θεωρούνται άτομα με αναπηρία.
Μεροληψία της ομοιότητας (Mini-Me-Effect, Similarity-Attraction Effect)	Οι άνθρωποι έλκονται από άλλους που μοιάζουν με αυτούς στην εμφάνιση και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας. Έχουμε την τάση να μας αρέσουν οι άνθρωποι που είναι σαν εμάς από πολλές απόψεις.
(Θεμελιώδες) Σφάλμα απόδοσης (Fundamental Attribution Error)	Συχνά πιστεύουμε ότι η συμπεριφορά ενός ατόμου οφείλεται στην προσωπικότητά του, παρόλο που μπορεί να οφείλεται στην κατάσταση στην οποία βρίσκεται.
Προκατάληψη της Εξουσίας (Authority Bias)	Έχουμε την τάση να πιστεύουμε και να ακολουθούμε τις απόψεις των ατόμων που κατέχουν θέσεις ισχύος, παρόλο που οι απόψεις τους μπορεί να μην είναι σωστές.
Προκατάληψη επιβεβαίωσης (Confirmation Bias)	Τείνουμε να αναζητούμε πληροφορίες που επιβεβαιώνουν τις υπάρχουσες πεποιθήσεις μας και να παραβλέπουμε πληροφορίες που έρχονται σε αντίθεση με αυτές.
Προκατάληψη του τυφλού σημείου (Blind Spot Bias)	Συχνά πιστεύουμε ότι είμαστε αμερόληπτοι και δεν επηρεαζόμαστε από προκαταλήψεις, παρόλο που επηρεαζόμαστε από αυτές όπως και όλοι οι άλλοι.
Προσάρτηση (Code-Switching)	Αλλαγή συμπεριφοράς ανάλογα με την κατάσταση ή με ποιον αλληλεπιδρούμε.

Περισσότερες πληροφορίες στο **Στερεότυπα και Ασυνείδητες Προκαταλήψεις** [εδώ](#)

Επίδραση της ομοιότητας φυλής (Cross-Race Effect)	Οι άνθρωποι μπορεί να έχουν δυσκολία να αναγνωρίσουν και να διακρίνουν πρόσωπα ατόμων από διαφορετική εθνοτική ομάδα από τη δική τους. Αυτό συνδέεται με την τάση του ατόμου να αναγνωρίζει πιο εύκολα πρόσωπα ανθρώπων που ανήκουν στη δική του φυλετική ομάδα.
Προκατάληψη της Απόστασης (Distance Bias)	Τείνουμε να δίνουμε μεγαλύτερη σημασία σε πράγματα που είναι πιο κοντά μας στο χώρο ή στο χρόνο.
Προκατάληψη της Εξασθένησης (Fading-Affect Bias)	Οι αρνητικές αναμνήσεις τείνουν να ξεθωριάζουν πιο γρήγορα από τις θετικές, κάτι που μερικές φορές μπορεί να οδηγήσει σε προκατειλημμένη συμπεριφορά.
Προκατάληψη του Πλαισίου (Framing Effect)	Διαφορετικοί τρόποι παρουσίασης των πληροφοριών μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο ανταποκρίνονται οι άνθρωποι, ακόμα κι αν το περιεχόμενο είναι το ίδιο.
Προκατάληψη ως προς το φύλο (Gender Bias)	Οι μεροληπτικές αντιλήψεις και τα στερεότυπα που βασίζονται στο φύλο μπορεί να οδηγήσουν σε άδικη μεταχείριση ή παρερμηνεία καταστάσεων.
Πλασματική Συσχέτιση (Illusory Correlation)	Τα στερεότυπα συχνά οδηγούν στην απόδοση ορισμένων χαρακτηριστικών σε ορισμένες ομάδες, ακόμη και αν δεν είναι ορθά ή δεν υποστηρίζονται από στοιχεία.
Προκατάληψη της Δικαστικής Αρχής (Judicial Bias)	Προκαταλήψεις που μπορούν να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων των δικαστών, συμπεριλαμβανομένων των γνωστικών προκαταλήψεων και των εξωτερικών επιρροών.
Προκατάληψη της τεχνητής νοημοσύνης (AI Bias)	Προκαταλήψεις που μπορεί να προκύψουν σε συστήματα τεχνητής νοημοσύνης λόγω μονομερών ή λανθασμένων δεδομένων, οδηγώντας σε άνιση μεταχείριση ή διακρίσεις.

Επίδραση της Επαφής (Contact Effect)	Η περισσότερη επαφή με διαφορετικούς ανθρώπους μπορεί να βοηθήσει στη μείωση της προκατάληψης και της εχθρότητας μεταξύ των ομάδων.
Αφελής Ρεαλισμός (Naïve Realism, Direct Realism)	Το να πιστεύουμε ότι η δική μας αντίληψη για την πραγματικότητα είναι αντικειμενική και αμερόληπτη, υποθέτοντας ότι οι άλλοι θα πρέπει να καταλήξουν στα ίδια συμπεράσματα εάν έχουν τις ίδιες πληροφορίες.
Προκατάληψη Αρνητικότητας (Negativity Bias)	Οι αρνητικές εμπειρίες ή σκέψεις έχουν ισχυρότερο αντίκτυπο πάνω μας από ότι έχουν οι ουδέτερες ή οι θετικές.
Επίδραση της προτεραιότητας (Primacy Effect)	Οι πρώτες πληροφορίες που λαμβάνουμε συχνά επηρεάζουν έντονα τις κρίσεις και τις αναμνήσεις μας.
Φυλετική προκατάληψη (Racial Bias)	Τα στερεότυπα και οι προκαταλήψεις που βασίζονται στη φυλή μπορούν να επηρεάσουν την κρίση και τη συμπεριφορά, ακόμα κι αν είναι ασυνείδητα.
Προκατάληψη της Κοινωνικής Επιθυμητότητας (Social Desirability)	Οι άνθρωποι, για να αποφύγουν την κοινωνική αποδοκιμασία, μπορεί να δίνουν απαντήσεις που πιστεύουν ότι θέλουν να ακούσουν οι άλλοι, αντί να εκφράσουν τις αληθινές τους πεποιθήσεις.
Φαινόμενο status quo (Status Quo Bias)	Μια τάση των ανθρώπων να προτιμούν την τρέχουσα κατάσταση από την πραγματοποίηση αλλαγών, ειδικά όταν υπάρχουν περιορισμένες εναλλακτικές λύσεις και γνώσεις σχετικά με αυτές.
Στερεότυπα	Γενικευμένες πεποιθήσεις για ορισμένες ομάδες ανθρώπων με βάση το φύλο, τη φυλή, την εθνικότητα, τη θρησκεία, το σεξουαλικό προσανατολισμό, το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο ή την εκπαίδευσή τους.